

**Шуригін Андрій Васильович**

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

**Наукова керівниця – к. філол. н., доц. Дворянчикова С. Є.**

## **РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ УЧНІВ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Ефективна взаємодія членів вітчизняного суспільства, налагодження багаторівневої спільної роботи неможливі без здатності до емпатії, самоуправління й керування емоційними станами, а отже – без підвищення рівня соціального і емоційного інтелекту людей. Тема нашої доповіді – упорядкувати деякі міркування відносно потенціалу уроків зарубіжної літератури для розвитку емоційного інтелекту учнів закладів загальної середньої освіти.

Як ми з'ясували в процесі опрацювання наукової літератури до доповіді, методисти-практики здебільшого стверджують, що педагоги можуть розвивати емоційний інтелект учнів, застосовуючи засоби певним чином організованого навчання й виховання (Богосвятська, 2012, 25 – 27). З-поміж таких методів варто назвати залучення здобувачів до спільної діяльності та утворення спеціального психологічного мініклімату для стимуляції життєвого самовизначення дітей і формування їхньої індивідуальності. Учителька А. Бахтіна зазначає, що емоційний інтелект, який зумовлює здатність сприймати й розуміти емоції, керувати ними та спрямовувати їх для підсилення розуму, увійшов до сфери наукової уваги лише останніми роками, а уроки літератури, що характеризуються визнаною особливою емоційною атмосферою, «можуть перетворитися на повноцінний тренінг емоційного інтелекту» (Бахтіна, 2014).

Сучасні прогресивні вчителі стверджують, що емоційна компетентність забезпечує успішну самореалізацію учнів, а уроки зарубіжної літератури мають навчити здобувачів аналізувати свої емоції, активізувати мислення, сприймати, оцінювати, генерувати і скеровувати емоції задля власного інтелектуального зростання. На таких уроках учні мають «резюмувати інформацію, викладати складні ідеї, передавати почуття й уявлення в кількох словах, співвідносити нову інформацію зі своїми сталими уявленнями, тобто свідомо пов'язувати нове з давно відомим» (Путінцева, 2020). Для забезпечення творчої співпраці учасників навчального процесу і досягнення тієї чи іншої навчальної мети вчителю варто емоційно налаштовувати здобувачів на урок, діагностувати емоційний стан учнів, мотивувати їх здобувати та застосовувати нову інформацію, залучати різні види мистецтва й такі інтерактивні навчальні прийоми, які сприяють закріпленню позитивних емоційних станів і розвитку емоційного інтелекту у здобувачів.

Дослідники вважають, що «розвиток емоційного інтелекту українських школярів має далекоглядні перспективи підготовки молодого покоління жити та діяти в глобалізованому світі, світі технологій та нових комунікативних зв'язків усього людства» (Савонова, 2021, 5).

Отже, концепція Нової української школи проголошує виховання й навчання творчих особистостей, здатних до командної і самостійної плідної діяльності новаторів і свідомих патріотів, саме тому розвиток емоційного інтелекту учнів має бути тяглим послідовним загалом і на уроках зарубіжної літератури зокрема.

## СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бахтіна, А. В. (2014). Розвиток емоційного інтелекту. *Творча майстерня вчителя*. Відновлено з: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/view/722>.

2. Богосвятська, А. І. (2012). Емоційний інтелект і уроки світової літератури. *Зарубіжна література в школах України*, № 11. 22-27.

3. Путінцева, Д. С. (2020). Педагогічна ідея: Розвиток емоційного інтелекту учнів технологіями критичного мислення на уроках зарубіжної літератури. *Всеукраїнський конкурс «Учитель року»*. Відновлено з: <https://mon.gov.ua/ua/konkursi-dlya-pedagogiv/konkurs-uchitel-roku/arhiv-konkursu-2017-2020/uchitel-roku-2020/uchasniki-2020/zarubizhna-literatura-2020/putinceva-darya-sergiyivna>.

4. Савонова, Г. І. (2021). *Розвиток емоційного інтелекту в закладі загальної середньої освіти*. Лисичанськ, 2021. Відновлено з: <https://drive.google.com/file/d/102QLXa2nK9-EceG8PAJikTMLv-3bdnkH/view>.